

Larvik
kommune

Arealplan

Sentrumsstrategi for Larvik by

Revidert utgave, 05.02.2025

Flere folk i sentrum

Larvik sentrum skal være kommunens aktive, opplevelsesrike og livskraftige midtpunkt – sosialt, miljømessig og økonomisk. Et levende og urbant sentrum er et viktig virkemiddel for at Larvik skal kunne tiltrekke seg flere innbyggere, og danner grunnlag for et konkurransedyktig næringsliv.

SENTRUMS ROLLE

Sentrum spiller en viktig rolle som sosial møteplass for innbyggerne i Larvik. Sentrums innhold har over tid endret seg fra å være handelsbasert til å bli mer opplevelsesbasert. Folk har fremdeles behov for å møtes, noe som har blitt enda tydeligere etter en tid med sosial nedstengning og mer isolasjon.

SENTRUMSSTRATEGIENS HOVEDMÅL

Sentrumsstrategiens hovedmål er å få flere til å bruke Larvik sentrum:

- som **bomiljø**
- som **del av hverdagen**
- som **besøksmål** (kafe, restaurant osv.)
- som **destinasjon** (feriemål)

Sentrumsstrategien skal tydeliggjøre hva som er kommunens ambisjoner for Larvik sentrum, og legge grunnlaget for at frivillige, offentlige og kommersielle aktører trekker i samme retning.

SENTRUMSSTRATEGIENS INNHOLD

Sentrumsstrategien inneholder følgende:

- **Ni strategier** for utvikling av sentrum
- **Tre prinsipper** for byutvikling i Larvik
- **Et overordna byplangrep**, som bygger på de tre prinsippene

Sentrums innhold har over tid endret seg fra å være handelsbasert til å bli mer opplevelsesbasert. Møteplasser som restauranter, barer og kaféer er en stadig viktigere del av tilbudet i sentrum.

Et levende
sentrum for hele
kommunen

Sentrumsstrategien inneholder også forslag til lokalisering av offentlige funksjoner som rådhus og kunnskapssenter, og en oversikt over noen prioriterte byutviklingsprosjekter som kan settes i gang raskt for å sette fart på byutviklinga.

Strategier for utvikling

For å nå målet om mer aktivitet i sentrum, samt de øvrige målene sentrumsstrategien skal bidra til, skal følgende ni strategier være førende for sentrumsutvikling i Larvik.

Vi skal:

1. Tilrettelegge for flere boliger innenfor «10-minuttersbyen»
2. Tilrettelegge for at kompetansearbeidsplasser legges til sentrum nær kollektivknutepunktet
3. Investere i opplevelsesrike, grønne byrom med høy kvalitet
4. Sørge for et godt kollektivtilbud, og at bærekraftige transportløsninger gis prioritet i gatebildet
5. Bruke offentlige funksjoner som motor i sentrumsutviklinga
6. Ta vare på og utvikle attraksjoner med utgangspunkt i byens unike naturkvaliteter og historie
7. Bruke arrangementer og kulturtilbud som driver i sentrumsutviklinga
8. Tilrettelegge for forpliktende samarbeid mellom offentlige og private krefter
9. Sikre gjennomføring og trinnvis realisering av nøkkelprosjekter

“Man finner alltid
fram der man har
lekt som barn.”

INGVAR AMBJØRNSEN

Overordnet byplangrep

Dette er framtidvisjonen for Larvik sentrum, og viser det overordna byplangrepet med nye forbindelser, grønne lunger og utviklingsområder som kan bidra til et mer levende og attraktivt bysentrum. Byplangrepet bygger på tre hovedprinsipper for byutvikling som er beskrevet i de neste kapitlene.

 Bylivsgater - publikumsretta virksomhet på bakkeplan

 Mulige utviklingsområder

 Viktige gangforbindelser

Ny tursti langs Farrisevna

Ny forbindelse
Farrisevna

HAMMERDALEN

Parkareal langs elvebreddene

SENTRUMS-KJERNEN

Torget - navet i sentrum
med aktiviteter hele året

Sentrumpark med byhels

Styrkede forbindelser mellom
torget og indre havn

Reetablering av fiskerhavn

Byutvikling på indre havn
(KORTPÅG)

Gjesteavn realiseres med
utvikling av indre havn

FJORDBYEN

Reetablering av
Herregårdshagen

GAMLEBYEN

Hovedprinsipper for byutviklinga

Sentrumsstrategien foreslår noen overordna hovedprinsipper for hvordan byen skal utvikles. Prinsippene viser hvordan de ni strategiene du nettopp har blitt presentert kan gjennomføres i praksis. På de neste sidene vil du få lese mer om hver av de tre prinsippene.

PRINSIPP 1 – SAMLE

For at sentrum skal få et aktivitetsnivå som gjør det til en attraktiv og levende møteplass, må sentrumskjernen bli mer kompakt. Det må være kortere avstander mellom flest mulig tilbud og funksjoner som kollektivknutepunkt, arbeidsplasser, offentlige tjenester, handel og service-tilbud innenfor «5-minuttersbyen». Dette gir et bedre kundegrunnlag for handel- og servicenæringen og gjør det mer attraktivt å drive virksomheter i sentrum.

PRINSIPP 2 – FORSTERKE

De sentrale delene av Larvik har etablerte bydeler. De fire bydelene Torget, Knutepunktet/Hammerdalen, Fjordbyen og Gamlebyen, skal rendyrkes slik at de kan utfylle hverandre i framtidens sentrum.

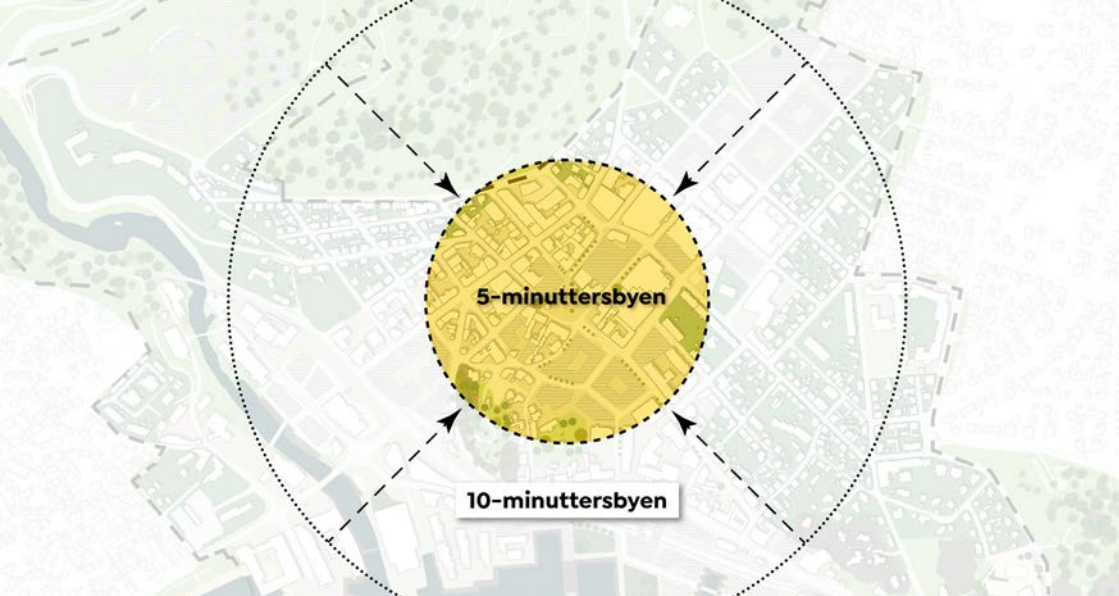
Utviklinga skal bygge videre på eksisterende kvaliteter og identitetsskapende elementer, som til sammen skaper et spennende mangfold av opplevelser.

PRINSIPP 3 – FORBINDE

Sentrumsbydelene skal bindes sammen gjennom etablering og videreføring av tre promenader som vil gjøre det enklere og attraktivt å gå og sykle i hele Larvik sentrum. Promenadene utvikles med litt ulikt fokus mtp. innhold og funksjon, og skal være rike på aktivitetsmuligheter og opplevelser underveis. Promenadene bidrar til å knytte sentralt beliggende naturkvaliteter sammen og integrere naturen i sentrumsutviklinga, som er et viktig grep for å sikre rekreasjon og folkehelse.

Arrangementer i sentrum
bidrar til å skape liv i byen, og
er en viktig drivkraft for by- og
sentrumsutvikling

Prinsipp 1: Samle

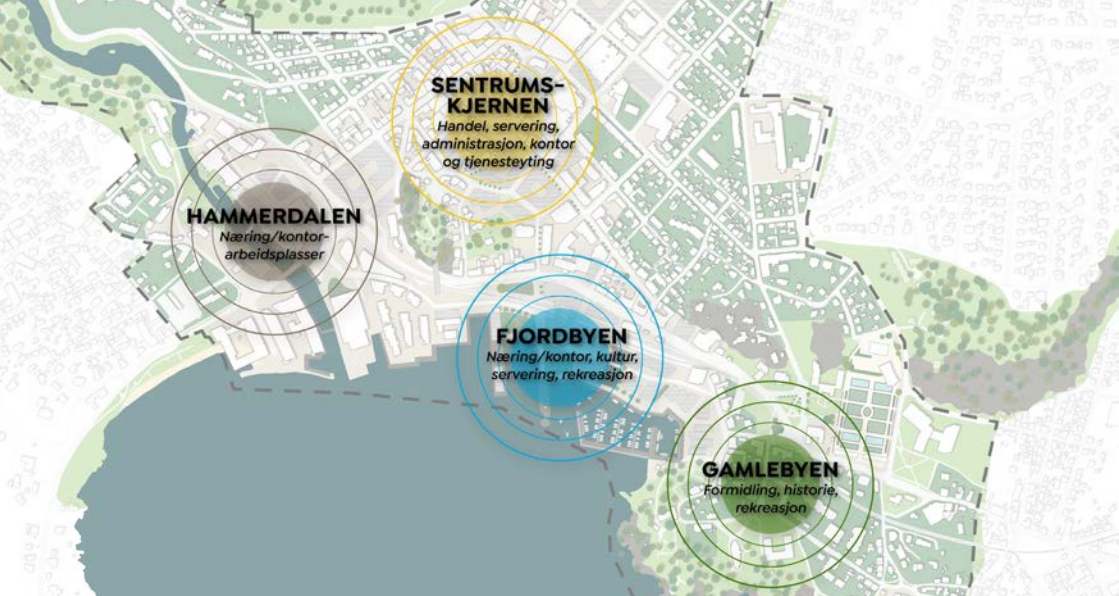

Vi må utvikle en tydelig og avgrenset sentrumskerne med korte avstander mellom tilbud og funksjoner.

For at sentrum skal få et aktivitetsnivå som gjør det til en attraktiv og levende møteplass, må det utvikles en tydeligere og mer samla sentrumskerne. Sentrumskjernen må være konsentrert med korte avstander mellom flest mulig tilbud og funksjoner som kollektivknutepunkt, arbeidsplasser, tjenester, handel og servicetilbud. Dette vil gi et bedre kundegrunnlag for handel- og servicenæringen og gjør det mer attraktivt å drive virksomheter i sentrum.

Den gule sirkelen viser «5-minuttersbyen» i Larvik, med torget i midten. Innenfor denne sirkelen er det aldri mer enn 5 minutter å gå mellom ulike punkter. Dette gir et kompakt sentrum som gjør det enkelt å bevege seg rundt til fots. Studier viser at de fleste synes det er greit å gå inntil fem minutter for å nå et mål. 5-minuttersbyen er derfor et viktig prinsipp å bygge på for å skape et attraktivt, tilgjengelig og levende sentrum.

Prinsipp 2:

Forsterke

Et mangfoldig sentrum med fire sterke og distinkte bydels-identiteter, som supplerer hverandre i funksjon og innhold

De sentrale delene av Larvik har ulike bydeler som har forskjellige roller, identiteter og funksjoner. De fire bydelene er følgende:

- **Sentrumskjerna rundt torget**
- **Hammerdalen**
- **Indre havn**
- **Gamlebyen**

Framtidige byutviklingsprosjekter skal bidra til å viderefordre disse bydelene

med tanke på hvilke funksjoner og tilbud som hører hjemme hvor. Målet er at de ulike bydelene skal utfylle og supplere hverandre framfor å konkurrere om de samme tilbudene og målgruppene.

Utviklinga i den enkelte bydel skal bygge videre på eksisterende kvaliteter og identitetsskapende elementer, som til sammen skaper et spennende mangfold av opplevelser i sentrum.

Mer om prinsipp 2

Forsterke sentrumskjerna

Tyngdepunkt for handel, service og administrasjon

Torget med kvartalene rundt vil være Larviks sentrumskjerne også i framtida, og skal videreføres som kommunens sentrum for handel, service og tjenesteyting, og som politisk og administrativt sentrum. Det er behov for en sterk satsning og fornyelse for å heve aktivitetsnivået og for at området skal fungere som et moderne og

attraktivt bysentrum. Samtidig skal vi ta vare på småbykarakteren og de antikvariske verdiene i sentrum. Sentrumskjerna bør dessuten styrkes med offentlige bygg som rådhus og kunnskapssenter, og opparbeiding av prioriterte møteplasser, i kort avstand fra torget.

Mer om prinsipp 2

Forsterke Hammerdalen

Tyngdepunkt for kompetansearbeidsplasser

Områdets attraktive beliggenhet med nærhet til sjøen, sentrumskjernen og jernbanestasjonen på indre havn gjør området aktuelt for utvikling til både kontorarbeidsplasser, tjenestetilbud og boliger. Dette blir den mest arbeidsplassintensive bydelen i sentrum, og derfor bør kontorarbeidsplasser vektlegges spesielt.

Som en del av utviklinga bør Farriselvea gjøres mer tilgjengelig for allmennheten langs hele strekningen. På sikt bør arealene nede ved elva bindes sammen med torget via ny gangakse gjennom kvartalet der Farrisfabrikken ligger i dag.

Mer om prinsipp 2

Forsterke indre havn

Helårsbydel for rekreasjon og opplevelser

Indre havn skal utvikles som en fjordby med god balanse mellom bebyggelse og byrom, med knutepunktutvikling rundt stasjonsområdet som bidrar til å binde byen og sjøen bedre sammen og gi en mer byintegreert jernbanestasjon. Grønne aktivitetsområder og strandpromenade videreutvikles, og ny bebyggelse skal

brytes opp av tverrgående gater som sikrer flere forbindelser. Rundt Tollboden og stasjonsbygningen utvikles nye byrom som fremhever de historiske byggene. Utvikling på området bør bestå av både kultur, service og tjenesteyting og noe bolig for å skape en bydel med liv og aktivitet hele året.

Mer om prinsipp 2

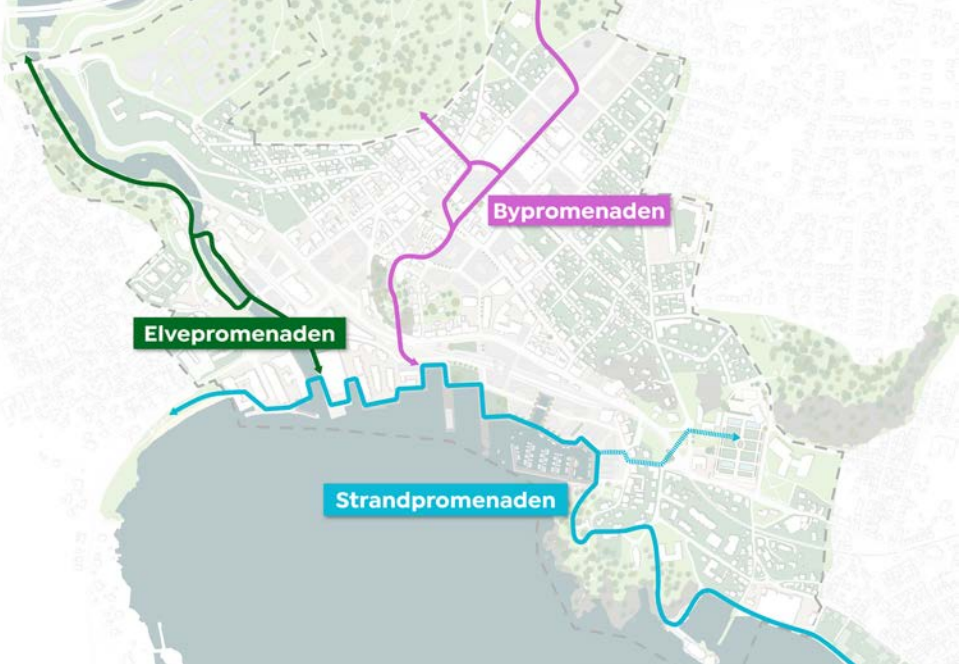
Forsterke Gamlebyen

Utvikling med utgangspunkt i Larviks unike historie

Området rundt Herregården og Tollerodden skal være Larviks gamleby, og utvikles med utgangspunkt i de kulturhistoriske og grønne verdiene. Skottebrygga foreslås utvikla som et bryggemiljø med fokus på rekreasjon, service, og det maritime.

Området skal fortsatt huse Sjøfartsmuseet, samt et framtidig Colin Archer-senter. Ved

Herregården skal den historiske Herregårdshagen gjenoppstå som en moderne tolkning basert på historien. Hagen vil kunne brukes til ulike kulturaktiviteter, rekreasjon, læring og kurs osv. Skolebygningene kan bevares og brukes som en del av anlegget, eller de kan rives til fordel for en større hage eller nye bygninger.

Prinsipp 3: Forbinde

Vi må binde bydelene sammen og forsere høydeforskjeller med tre grønne, opplevelsesrike promenader.

Sentrumsbydelene skal bindes sammen gjennom etablering og videreføring av tre promenader som vil gjøre det enkelt og attraktivt «å bevege seg grønt» i hele Larvik sentrum. Promenadene, kalt Elvepromenaden, Strandpromenaden og Bypromenaden, utvikles med hver sin identitet, tematisk innhold og funksjon, og skal være rike på aktivitetsmuligheter

og opplevelser underveis. Promenadene bidrar til å knytte sentralt beliggende naturkvaliteter sammen og integrere naturen i sentrumsutviklinga, som er et viktig grep for å sikre rekreasjon og folkehelse. Det foreslås tre sentrale forbindelsesårer:

- **Elvepromenaden**
- **Strandpromenaden**
- **Bypromenaden**

Elvepromenaden

Elvepromenaden skal legge til rette for en sammenhengende gang- og sykkelmulighet langs Farriselva. Formidling av industrihistorien, naturopplevelser og friluftsliv og fysisk aktivitet er stikkord for opparbeiding av Elvepromenaden. Den

sørlige delen av promenaden som grenser mot bebyggelsen bør få en mer urban og parkmessig opparbeiding. Terrasser og sitteplasser mot elva, broer, kafeliv og kulturaktiviteter er stikkord her.

Strandpromenaden

Strandpromenaden ligger langs sjøfronten, og knytter Batteristranda på Langestrand sammen med Smiestranda på Torstrand. Strandpromenaden bør styrkes med flere funksjoner som gjestehavn, sjøbad, badstue, gjenåpning av den historiske fiskehavna, uteservering, forbedring av kontakten mellom sjø og land med amfi ned til sjøen, kajakkutleie og så videre.

Utvikling av park- og aktivitetsområder skal ses i sammenheng med utvikling av

indre havn for øvrig, som en del av prosjektet «Knutepunkt Larvik og indre havn».

Rundt de freda byggene Tollboden og jernbanestasjonen bør det opparbeides plasser som framhever den historiske arkitekturen. Hvilke aktiviteter plassene bør fylles med avgjøres når bygningenes innhold er avklart.

Bypromenaden

For å knytte øvre og nedre del av sentrum sammen, og sjøfronten sammen med Bøkeskogen, bør det opparbeides en tydelig ny forbindelse for fotgjengere og syklistar. Bypromenaden strekker seg fra Tollboden via heis til Bøkkerfjellet, Odberg kvartalet/Feyers gate, torget, Sigurds gate, til Lilletorget og videre opp Nygata til Bøkeskogen.

Bypromenaden starter nede ved Tollboden, hvor bør plassen rundt bør få en etterlengtet oppgradering. Utformingen må tilpasses bruken av bygget. Rett øst for bygget ligger den historiske fiskehavna som kan åpnes opp med vannspeil.

En byheis løfter gående fra indre havn til Bøkkerfjellet med en ny sentrumspark med en moderne lekeplass og serverings-tilbud. Heisen utvikles som en attraksjon og nytt landemerke. Panoramautsikten brukes som ressurs i utformingen av sentrumsparken.

Gatebildet langs bypromenaden bør få stort innslag av grønne elementer, regnbed og andre løsninger for å styrke de naturmessige og estetiske kvalitetene, bedre overvannshåndtering og gi en tydelig grønn kobling opp mot Badeparken og Bøkeskogen.

Offentlige virkemidler

Offentlige funksjoner kan være et kraftfullt virkemiddel i sentrumsutvikling. I arbeidet med sentrumsstrategien er plasseringen av slike funksjoner satt i sammenheng i det overordna byplangrepet, som en oppfølging til politiske vedtak om vurderinger av offentlige funksjoner som kan bidra positivt til sentrumsutvikling.

Kommunale funksjoner som bibliotek, rådhus, museer og lignende genererer mye publikumsbesøk i tillegg til å ha et høyt antall ansatte. Disse funksjonene trekker derfor publikum og bidrar til økt aktivitet i nærområdet de legges i. Dermed øker kundegrunnlaget for virksomheter i nærområdene, som kan stimulere til flere private investeringer. Slik kan dette bidra til revitalisering og økt aktivitet i sentrum. Lokalisering av disse funksjonene er derfor et av de aller viktigste virkemidlene kommunen har i sentrumsutviklinga.

Disse funksjonene må derfor lokaliseres sentralt i bykjernen, i henhold til prinsippene i sentrumsstrategien, slik at de kan bidra til å generere økt byliv og styrke kundegrunnlaget til virksomhetene i sentrum

— både private og offentlige — og samtidig bidra til å bygge opp om de respektive bydelenes roller.

Sentralt beliggende kommunale funksjoner vil også være lettest tilgjengelig for hele bredden av befolkningen gjennom nærhet til både kollektivknutepunkt og parkeringsfasiliteter på ulike steder i sentrum. De vil også nyte godt av fordelene av bylivet som genereres av øvrig næringsliv i sentrum.

For å støtte opp om den ønskede sentrumsutviklinga, og for å bidra til økt aktivitet og byliv anbefales det at framtidig kunnskapssenter (bibliotek og Larvik Læringssenter) og rådhuset plasseres i sentrumskjernen, innenfor 5-minuttersbyen.

**Larvik
kommune**

larvik.kommune.no